

Kouluterveyskyselyn 2025 tulokset Satakunnan hyvinvointialueella tiivistetysti ja lasten sekä nuorten hyvinvointisuunnitelma

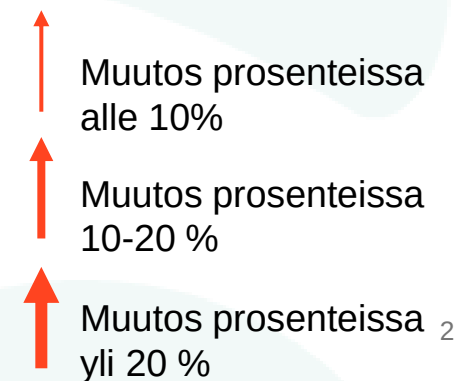
Esitys nuorisovaltuustolle

Tiivistelmä

Huolenaiheet	Onnistumiset
Mielen hyvinvointi: Monella on mielialaoireita. Huoli omasta mielenterveydestä on kasvanut ja ahdistuneisuus lisääntyy (lukuun ottamatta lukiolaisia)	Kokemus terveydentilasta kohentunut
Terveelliset elintavat -Valtaosa lapsista ja nuorista liikkuu liian vähän, vaikka liikkuminen on hienoisessa nousussa -Monet nuoret nukkuvat liian vähän -Energiajuomien käyttö on lisääntynyt paljon -Aamupalan ja koululounaan syömättä jättäminen ovat lisääntyneet -Nikotiinipussien käyttö lisääntynyt	Ehkäisyä käytetään pääsääntöisesti enemmän kuin aiemmin, lukuun ottamatta lukiolaisia poikia
Turvallisuuteen liittyvät kysymykset ovat ajankohtaisia	Yksinäisyys on vähentynyt

Terveys

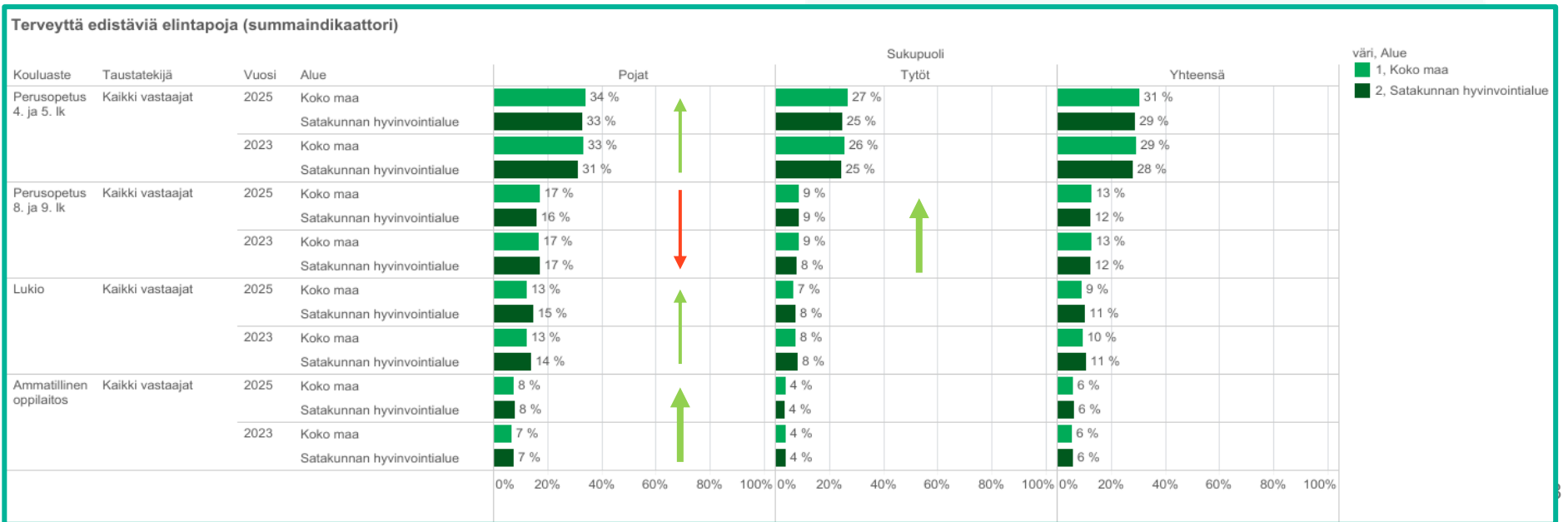
Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai heikoksi kokeneiden osuus on laskussa kaikilla koulutusasteilla – vastaa valtakunnallista trendiä →Huomioitavaa silti, että edelleen tytöt korostuvat tässä kategoriassa, ja heitä on edelleen esimerkiksi ammattikoulussa reilu kolmasosa.

Terveyttä edistäviä elintapoja noudatetaan huonosti, vaikka kehityssuunta on pääsääntöisesti aavistuksen positiivinen. Määrä vaihtelee sukupuolittain ja koulutusasteittain.

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi

Terveellisten elintapojen omaavien osuus (aamupala, liikkuminen + nukkuminen)

Terveys

- **Väsymystä ja uupumusta** sekä nukahtamisvaikeutta kokevien määrä riippuu koulutusasteesta (ammattikoulu korostuu) ja sukupuolesta (tytöt korostuvat).
- **Kipua** ainakin kolmessa eri kehonosassa päivittäin kokevien määrä on laskussa. ↓
→ Huomioitavaa, että tytöt korostuvat tässä kategoriassa, ja kivuista kärsiviä on eniten ammattikoulussa (**15 %**)
- **Hampaat** 2x päivässä harjaavien määrä on nousussa kaikissa koulutusasteissa. ↑

Väsymystä ja uupumusta päivittäin

Kouluaste	2023/ %	2025/%
Yläkoulu	39	37
Lukio	44	38
Ammatillinen oppilaitos	36	37

Kipua ainakin kolmessa eri kehonosassa päivittäin

Kouluaste	2023/ %	2025/%
4.-5.lk.	5	4
Yläkoulu	10	8
Lukio	10	8
Ammatillinen oppilaitos	11	8

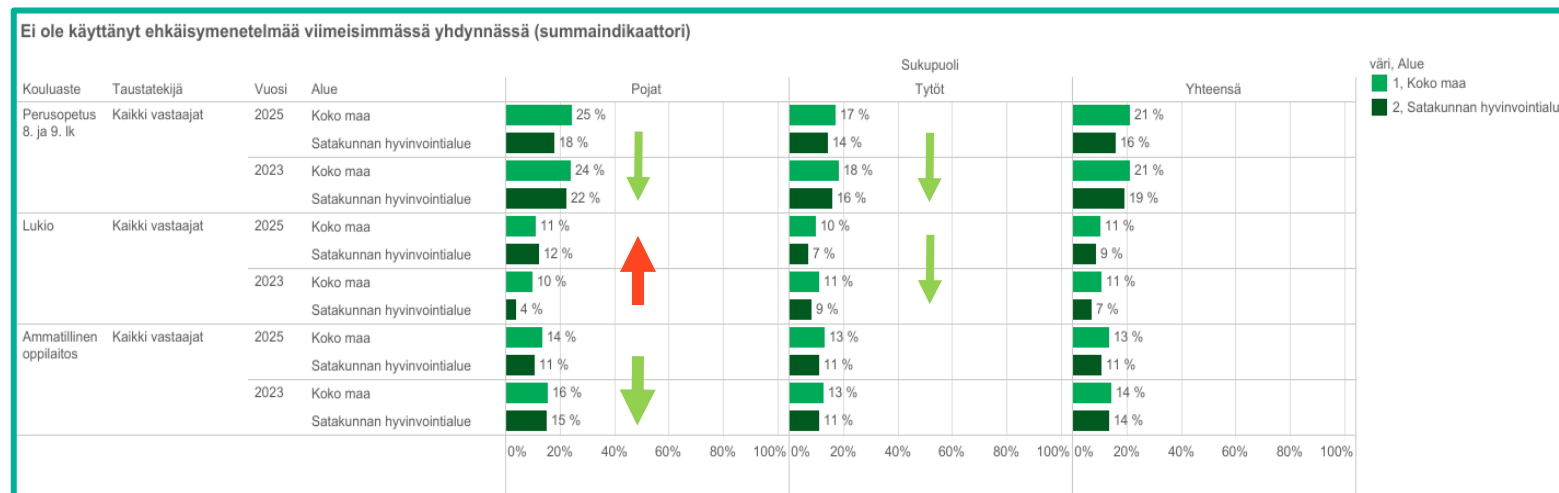

Terveys: seksuaaliterveys

- Ehkäisyä käytetään pääosin paremmin kuin ennen, mutta lukiolaispoikien osalta ehkäisyn käytön poisjättäminen on lisääntynyt: prosentuaalisesti 200 %.
- Sukupuoliyhdynnässä olleiden määrä on laskenut, lukuun ottamatta lukiolaisia.

Ei ole käyttänyt ehkäisymenetelmää viimeisimmässä yhdynnässä

Ollut sukupuoliyhdynnässä

20 % sekä pojista että tytöistä

pojista 38% ja tytöistä 44 %

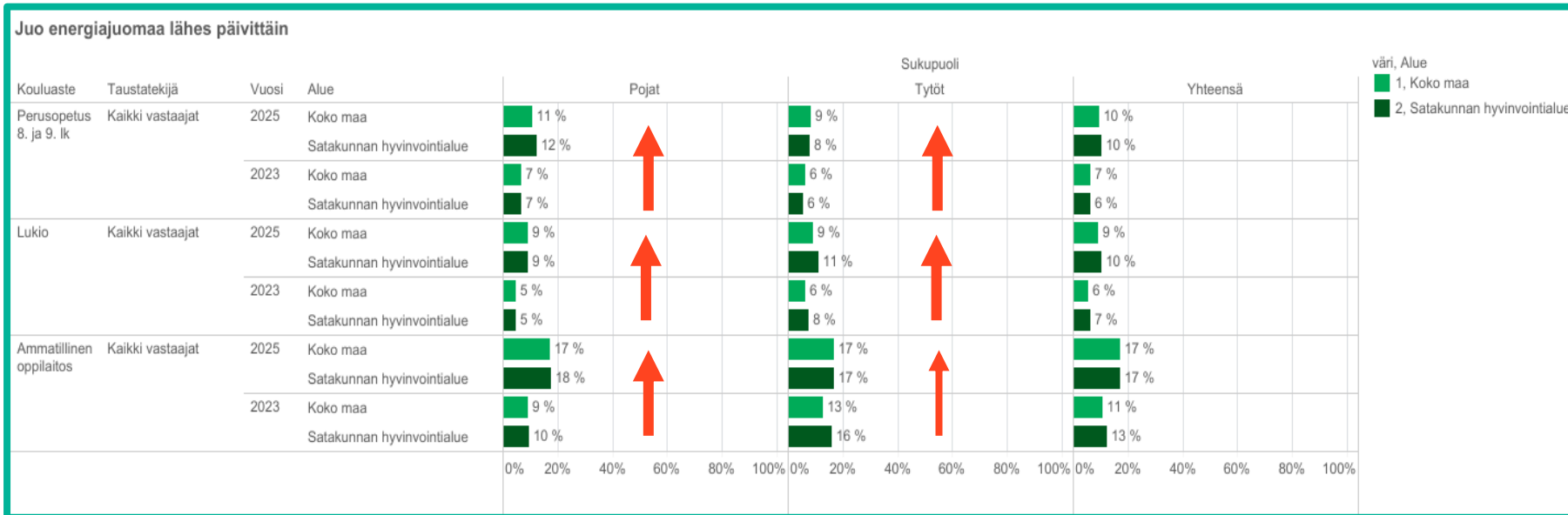

pojista 51 % ja tytöistä 65 %

Ruokatottumukset

- Päivittäin koululounaan ja arkena aamupalan syöminen ovat selkeässä laskussa kaikilla kouluasteilla – vastaa valtakunnallista trendiä.
- Energiajuomien päivittäinen käyttö on lisääntynyt kaikilla kouluasteilla – vastaa valtakunnallista trendiä.

Energiajuomien käyttö

Syö aamupalan joka arkipäivä

Kouluaste	2023/ %	2025/%
Yläkoulu	56	52
Lukio	64	61
Ammatillinen oppilaitos	48	45

31 % 4.-5. lk ei syö
joka arkipäivä
aamupalaa

Syö koululounasta päivittäin

Kouluaste	2023/ %	2025/%
Yläkoulu	68	61
Lukio	70	63
Ammatillinen oppilaitos	66	59

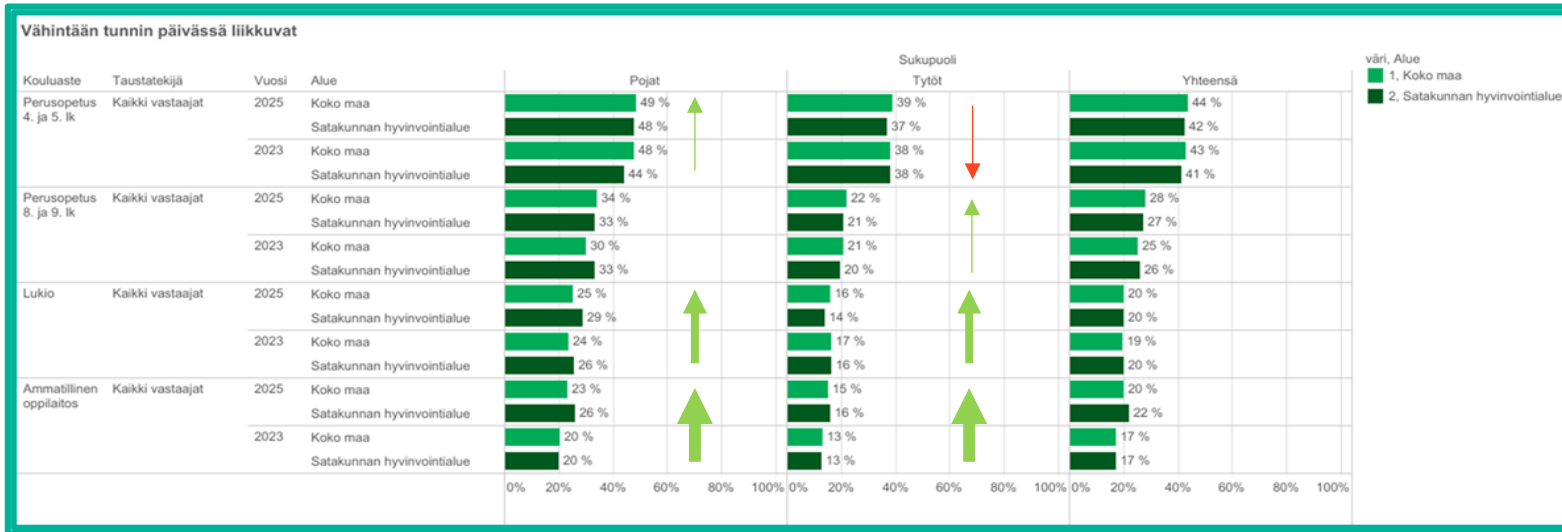

39 % ei syö päivittäin
koululounasta
yläkouluissa

Liikkuminen

Liikunta

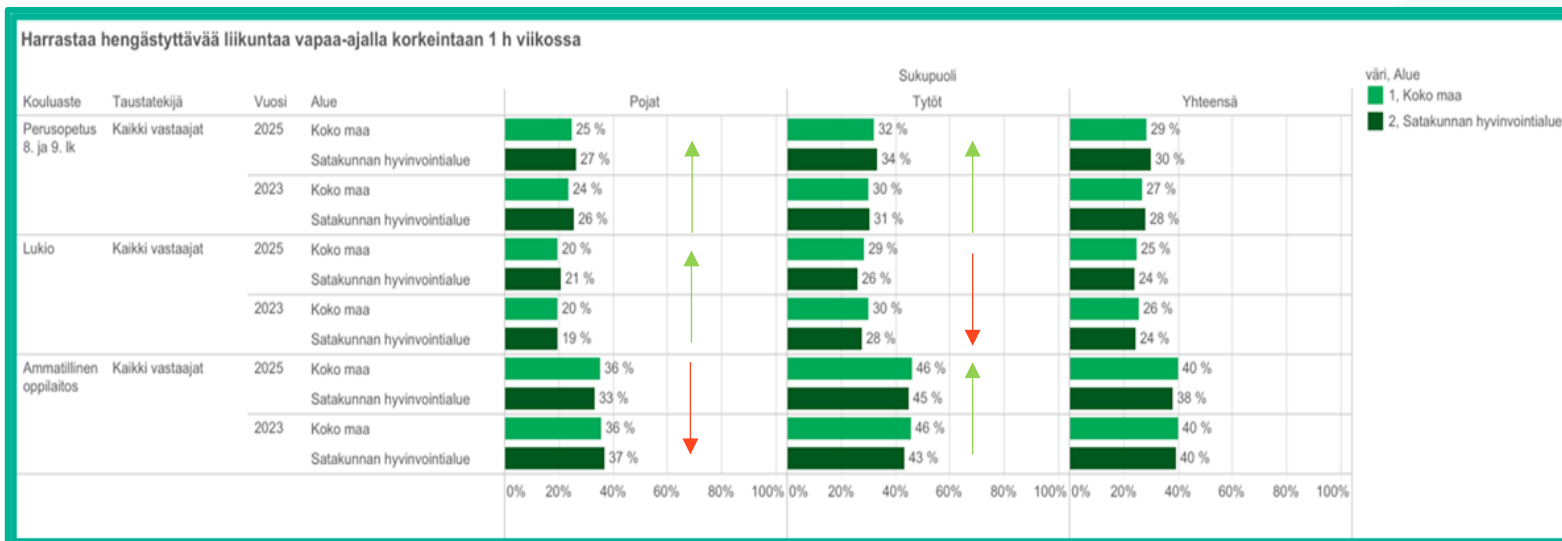

Ohjattua liikuntaa harrastavat eniten vapaa-ajalla alakoululaiset

Kouluaste	2025%
Alakoulu	70
Yläkoulu	48
Lukio	44
Ammatillinen oppilaitos	27

Hengästyttävä liikunta

Ulkona luonnossa vietetty aikaa vähintään yhtenä päivänä viikon aikana

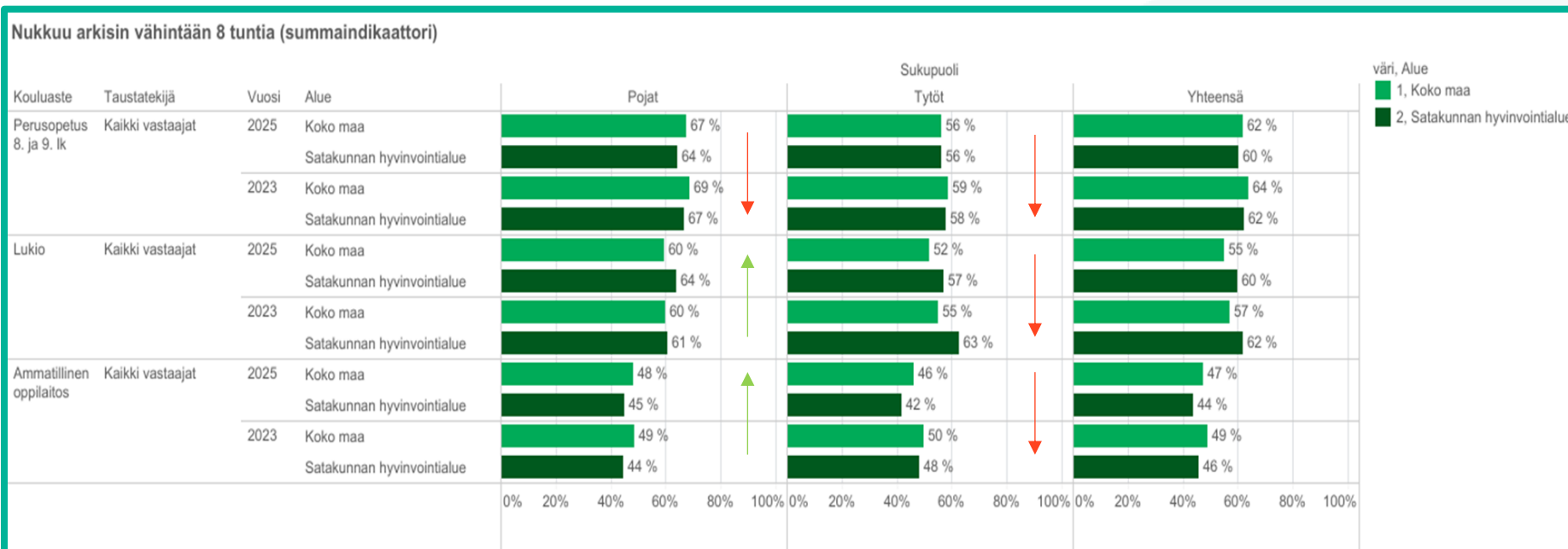

Kouluaste	2025/%
Yläkoulu	90
Lukio	90
Ammatillinen oppilaitos	84

Nukkuminen

- Alakoululaisista suurin osa kokee nukkuvansa riittävästi
- Riittävän pitkän unen saaminen on selvästi vähäisempää etenkin vanhemmilla opiskelijoilla ja ammatillisissa oppilaitoksissa.
- Pojat nukkuvat enemmän kuin tytöt, paitsi ammatillisessa oppilaitoksessa.

Riittävä uni

Kokee nukkuvansa riittävästi

Kouluaste	2023/ %	2025/%
Alakoulu	82	86

Sosiaaliset suhteet

- Alakoulussa lähes kaikilla on ainakin yksi hyvä ystävä.
- Vuonna 2025 yksinäisyyden kokeminen on vähentynyt.
- Tytöt kokevat yksinäisyyttä enemmän kuin pojat.

Yksinäisyyden kokeminen

Ei yhtään läheistä ystävää

Kouluaste	2023%	2025 %
Yläkoulu	9	7
Lukio	9	6
Ammatillinen oppilaitos	9	6

Voi keskustella asioistaan
vanhempien kanssa usein tai melko usein

Kouluaste	2025%
Alakoulu	83
Yläkoulu	70
Lukio	75
Ammatillinen oppilaitos	74

Mielen hyvinvointi

- **Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus** on lisääntynyt ammatillisissa oppilaitoksissa ja yläkoulussa. Lukiossa se on laskenut. 4.-5. lk ahdistuneisuus on pysynyt ennallaan (28 % on kokenut vähintään lievää ahdistusoireilua viim. 3kk aikana)
- Ammatillisen oppilaitoksen tytöillä myös **masentuneisuus** on lisääntynyt. Yläkoulussa ja lukiossa masentuneisuus on vähentynyt.
- Positiivinen mielenterveys on nousussa kaikilla kouluasteilla – vastaa valtakunnallista trendiä ↑
- Tytöillä on poikia enemmän mielialaoireita
- Mielialaan liittyviin huoliin yläkoululaiset ja toisen asteen opiskelijat saavat tukea vanhemmiltaan aiempaa enemmän, lukuun ottamatta yläkoululaisia poikia.
- Tyytyväisyys elämään on ennallaan tai hienoisessa nousussa, lukuun ottamatta ammatillista oppilaitosta ja lukion poikia

Mielen hyvinvointi

Ahdistuneisuus

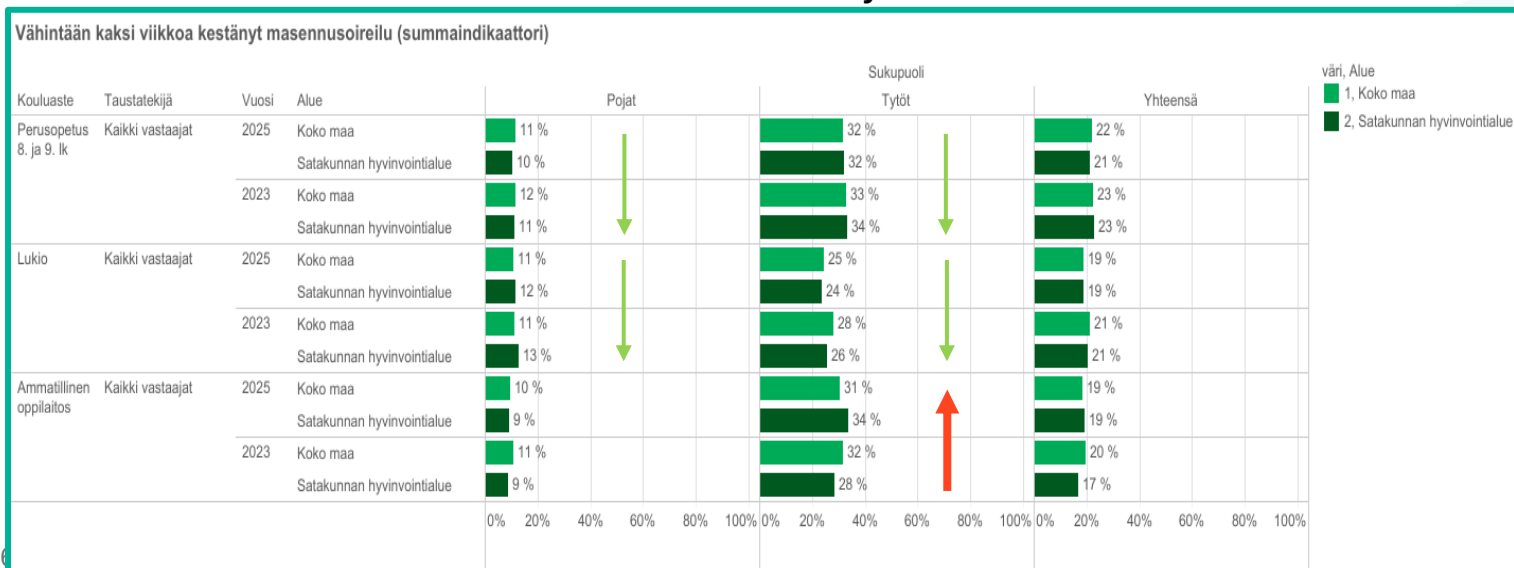

Mielialaan liittyviin huoliin tukea tarvinneista apua saa opiskeluhuollosta parhaiten ammatillisessa oppilaitoksessa

Kouluaste	2025/%
Yläkoulu	79
Lukio	83
Ammatillinen oppilaitos	86

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu

Huoli on lisääntynyt omasta mielialastaan (viimeisen vuoden aikana)

Kouluaste	2023/%	2025/%
Yläkoulu	37	39
Lukio	43	45
Ammatillinen oppilaitos	29	38

Väkivalta, syrjintä ja häirintä

- Syrjintää koetaan eniten yläkoulussa (2023 **35 %**, 2025 **34 %**), ja tytöt (**39 %**) kokevat sitä enemmän kuin pojat (**29 %**). Toisella asteella syrjintää koetaan vähemmän, ja luvut ovat selkeämmin laskusuunnassa. Ulkomaalaistaustaiset kokevat suomalaistaustaisia enemmän syrjintää.
- Peruskouluikäiset kokevat eniten fyysistä uhkaa. Vanhempien fyysistä väkivaltaa kokeneiden määrät ovat laskussa ↓
→ mutta edelleen esimerkiksi 4. ja 5. luokkalaisista **11 %** kokee vanhemman fyysistä väkivaltaa
- Koulukiusaamista on peruskoulussa enemmän kuin toisella asteella. **8. ja 9. luokan oppilaista koulukiusattuna vähintään kerran viikossa on 9 % ja osuus on nouseva.**

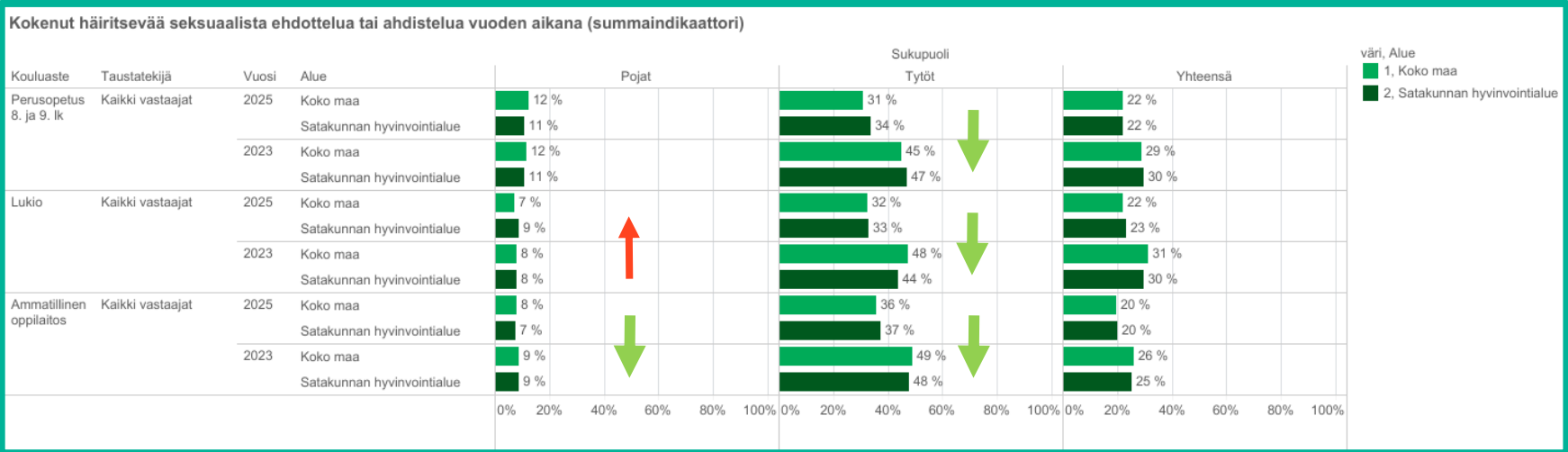
Ei ole kiusattu koulussa lukuvuoden aikana

4. ja 5. lk 34 % on kiusattuna lukuvuoden aikana

Väkivalta, syrjintä ja häirintä: seksuaalinen häirintä

- Jo 4. ja 5. luokkalaiset kokevat seksuaalista häirintää. Satakunnan luvut ovat valtakunnallisesti verrattuna samaa tasoa tai hieman matalammat.
- Seksuaalista ehdottelua, ahdistelua ja –väkivaltaa esiintyy vaihtelevasti sukupuolesta riippuen yläkoulusta toiselle asteelle.

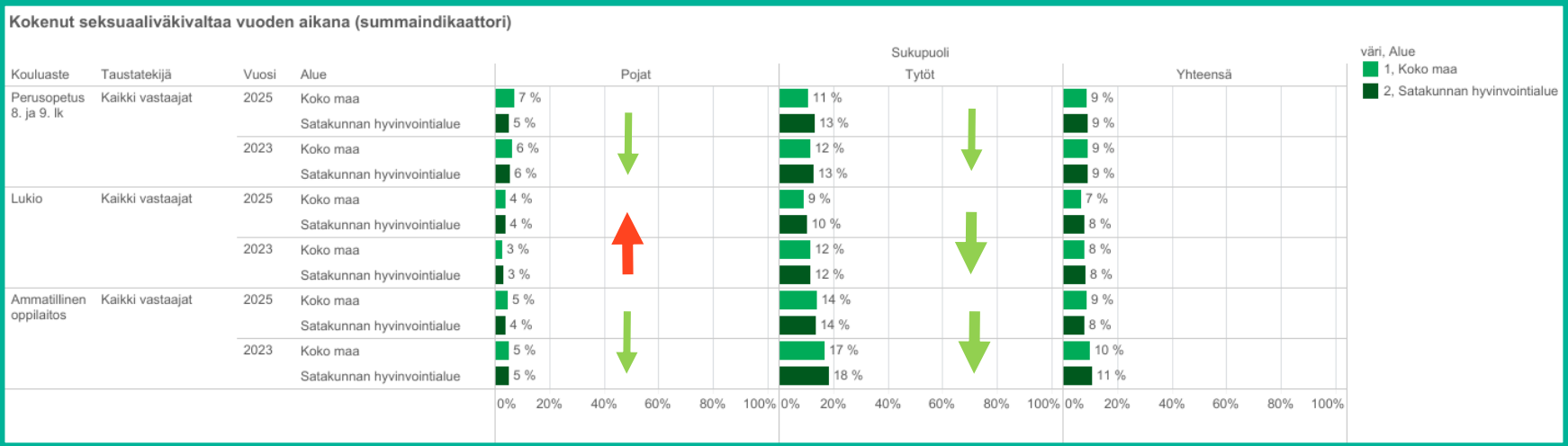

4. ja 5. luokkalaisista kokenut seksuaalista koskettelua tai painostamista koskettamaan vuoden aikana

2023/%	2025/%
3	3

4. ja 5. luokkalaisista kokenut seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestittelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä vuoden aikana

2023/%	2025/%
11	10

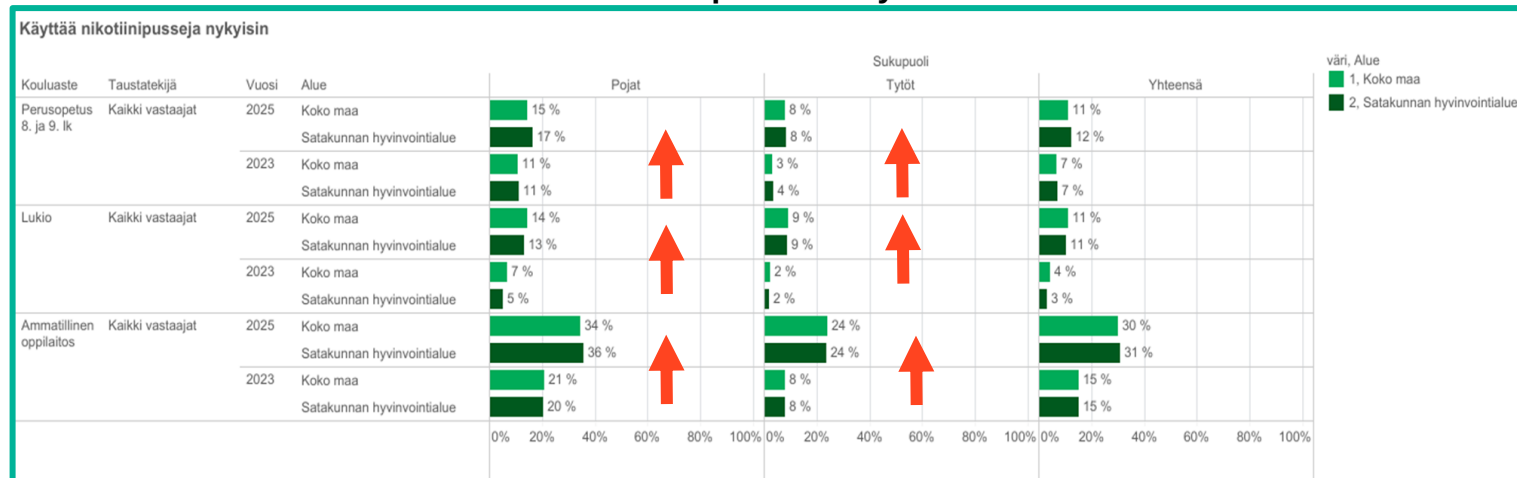

Päihteet ja riippuvuudet

- Nikotiinipussien käyttö lisääntynyt runsaasti valtakunnallisen trendin mukaisesti.

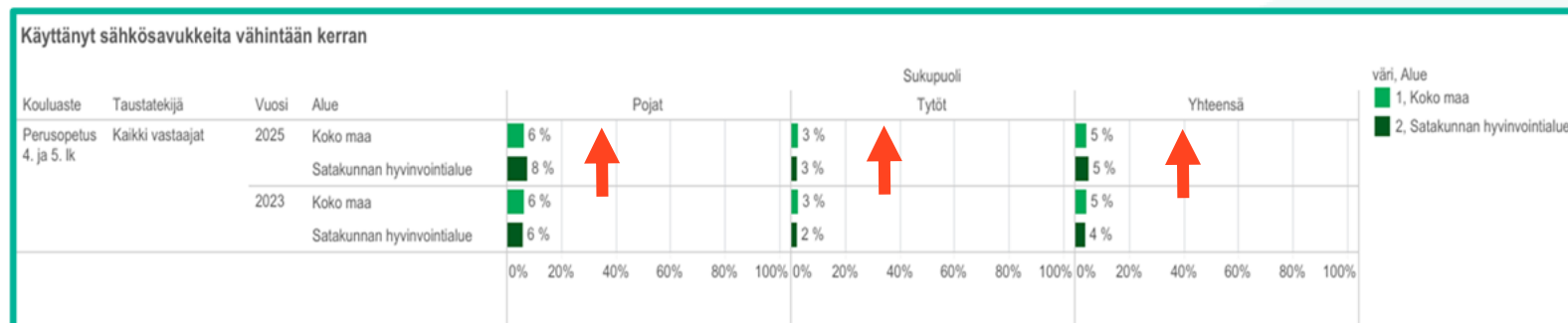
Nikotiinipussien käyttö

Tupakointi on vähentynyt

Kouluaste	2023 %	2025 %
Yläkoulu	14	10
Lukio	14	10
Ammatillinen oppilaitos	34	25

Kokeillut sähkösavuketta ainakin kerran

Ei käytä alkoholia

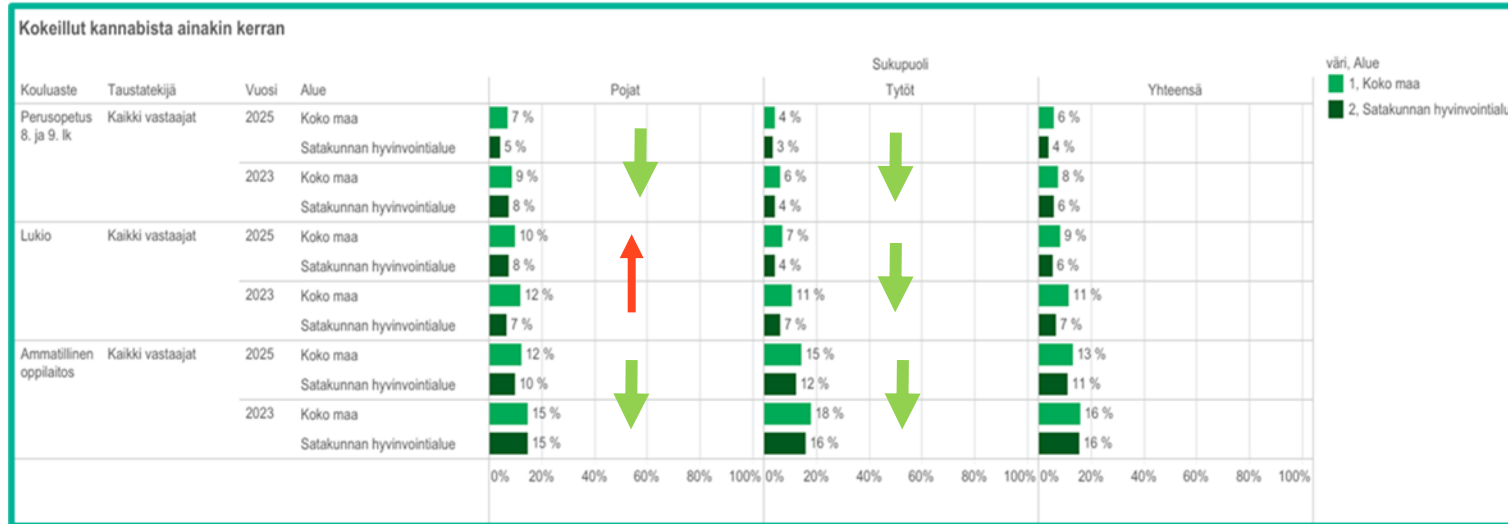
Kouluaste	2023 %	2025 %
Yläkoulu	61	66
Lukio	39	40
Ammatillinen oppilaitos	34	35

- Tytöt käyttävät enemmän sähkösavukkeita, pojat nuuskaa.

Päihhteet ja riippuvuudet

Kannabiksen kokeilu

- Erityisesti lukion pojilla rahapelaaminen lisääntynyt vuodesta 2023 4%→**9%**, prosentuaalisesti **125%**. Eniten pelaavat ammatillisen oppilaitoksen pojat (12%). Kaikista tytöistä vain 1-2 % pelaa.

Opiskeluhuollon palvelut ja avunsaanti

- Opiskeluhuollon palvelut olivat hyvin saatavilla kaikille oppilaille. ↑
- Satakunnan alueella käyntejä useammilla vrt. valtakunnallisesti.
- Tytöt käyttävät poikia enemmän opiskeluhuollon palveluita.

Käynyt kuraattorilla lukuvuoden aikana

Kouluaste	2025%	Pojat%	Tytöt%
Alakoulu	18	16	20
Yläkoulu	16	11	20
Lukio	9	5	12
Ammatillinen oppilaitos	15	10	21

Käynyt kouluterveydenhoitajalla muuten kuin terveystarkastuksessa lukuvuoden aikana

Kouluaste	2025%	Pojat %	Tytöt%
Yläkoulu	40	34	45
Lukio	29	17	36
Ammatillinen oppilaitos	37	28	50

Terveystarkastus oli yksilöllinen ja keskusteleva

Kouluaste	2023%	2025%
Alakoulu	47	43
Yläkoulu	58	51
Lukio	69	67
Ammatillinen oppilaitos	72	60

Vapaa-aika

- Suurin osa harrastaa jotakin ainakin kerran viikossa. Pojat harrastavat enemmän kuin tytöt. Tytöt harrastavat kulttuuria tai taidetta enemmän kuin pojat.
- ~ joka 5. vastanneista kokee liikuntapaikkojen sijaitsevan liian kaukana tai olevan liian kalliita.

Kokee, että asuinalueella järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa nuorille

Kouluaste	2025 %	Pojat %	Tytöt%
Yläkoulu	26	27	24
Lukio	26	30	23
Ammatillinen oppilaitos	26	30	20

Tietää asuinalueen harrastusmahdollisuuksista

Kouluaste	2025 %	Pojat %	Tytöt%
Yläkoulu	59	52	60
Lukio	66	69	64
Ammatillinen oppilaitos	54	55	53

Kysymyksiä NUVAAlle edellisen lasten ja nuorten hyvinvoinnin suunnitelman pohjalta

- Hyvinvointikertomuksesta nousseet huolenaiheet [Hyvinvointikertomus:](#)
 - Lasten ja nuorten elintavat sekä ylipaino
 - Kokemus omasta osallisuudesta ja mielen hyvinvointi
 - Turvattomuuden kokemukset (esim. koulukiusaaminen 8. ja 9. luokkalaisilla ja seksuaalinen häirintä 4. ja 5.luokan oppilailla)
- **Millaiset tavoitteet?** Aiemmin:
 - Satakuntalaiset lapset, nuoret ja perheet liikkuvat enemmän
 - Satakuntalaiset lapset, nuoret ja perheet voivat paremmin
 - Yhteistyön lisääntyminen eri ammattilaisten ja tahojen kanssa, jotka tuottavat palveluja Satakunnassa lapsille, nuorille ja perheille
- **Millaisilla toimenpiteillä onnistutaan?**

Tavoite: Satakuntalaiset lapset, nuoret ja perheet liikkuvat enemmän

Toimenpiteet	Tila	Mittarit	Seuranta
Neuvokas perhe mallin käyttöönotto sosiaali- ja terveysterveyspalveluissa		Thl:n tilasto ylipainoisista lapsista (ylipainon ml. Lihavuus yleisyys eri ikäisillä lapsilla) Kouluterveyskyselyn tulokset liikkumisesta (vähintään tunnin päivässä liikkuvien %-osuus eri oppilasryhmissä) ja omasta hyvinvoinnin kokemuksesta MOVE-mittausten tulokset (oppilaista se %-osuus, jolla heikko fyysinen toimintakyky) KOMMENTIT: Toiminnassa	Vuosittain, LNP laajennetussa johtoryhmässä, esihenkilöpalaverissa (Kouluterveyskyselyn tulokset kahden vuoden välein)
HYTE-valmentajat perhekeskuksissa		Asiakasmäärät ja käyntimäärät. Elintapaohjauksen ja liikunnan lisäämisen toimintamalli on laadittu ja käytössä perhekeskuksissa KOMMENTIT: Toiminnassa	

Tavoite: Satakuntalaiset lapset, nuoret ja perheet voivat paremmin

Toimenpiteet	Tila	Mittarit	Seuranta
Terapiat etulinjaan menetelmien käyttöönotto		Käyttöön otettujen TE-menetelmien määrä, koulutettujen ammattilaisten määrä, menetelmienohjelmiin osallistuneiden asiakkaiden määrä, kouluterveyskyselyn tulokset lasten ja nuorten kokemasta mielenterveydestä (kouluterveyskysely) KOMMENTIT: Etenee, ei ole vielä kaikki käytössä	Vuosittain, LNP laajennetussa johtoryhmässä, esihenkilöpalaverissa (Kouluterveyskyselyn tulokset kahden vuoden välein)
HYTE-tarjotin		Onko hyte-tarjotin laadittu ja toimii sähköisellä alustalla KOMMENTIT: Julkaistaan 1.3.2025	
Nuorten päihdeyksikön perustaminen		Onko yksikkö toiminnassa ja sen asiakasmäärät KOMMENTIT: Suunnittelun osalta keltainen, ei tule yksikköä. Lasten päihdetiimi aloittanut toiminnan 1.1.2025.	
Vanhemmuuden tuki: erilaiset ryhmätoiminnot		Osallistujamäärät KOMMENTIT: Resurssipula, varhaisentuen polkua on valmisteltu, ryhmätoimintoja ei ole. Priorisointia pitänyt tehdä. 3.sektorilla (mm. MLL) useampia vanhemmuudentuen ryhmiä ympäri vuoden ja asiakasohjausta niihin tulisi tehostaa muiden sektoreiden toimesta. Lastensuojelussa ryhmätoimintaa on säännöllisesti asiakkaana olevien lasten kohdalla, ei kuitenkaan vanhemmille.	
Systeemisen työotteen käyttö ja juurruttaminen		Koulutettujen määrä ja asiakkaiden määrät lastensuojelun tiimeissä. Systemisen ajattelun koulutukset perhekeskuksen ammattilaisilla KOMMENTIT: Lastensuojelussa on jo, perhekeskusten osalta koulutukset kesken	

Tavoite: Yhteistyön lisääntyminen eri ammattilaisten ja tahojen kanssa, jotka tuottavat Satakunnassa palveluja lapsille, nuorille ja perheille

Toimenpiteet	Tila	Mittarit	Seuranta
Perhekeskusten ja lastensuojelun välisen yhteistyön tehostaminen		Yhteiset toimintamallit ja yhteistyöfoorumit KOMMENTIT: Yhteispalavereja on ollut ja epäselviä asioita saatu parannettua.	*Vuosittain, LNP laajennetussa johtoryhmä ssä, esihenkilöpalavereissa sekä muissa yhteistyöpalavereissa
3. sektorin palvelujen näkyminen / lisääminen palvelutarjontaan, järjestöavustusten kohdentaminen ha:n työtä tukevaksi		Kuinka monessa palvelukuvauksessa näkyy 3. sektorin rooli, järjestöavustusten euromääräinen kohdentuminen lasten, nuorten ja perheiden palveluihin, jotka tukevat ha:n työtä ja osaamista KOMMENTIT: Suunnitteilla ja valmistelussa. Järjestöavustukset myönnetty periaatteiden mukaisesti. Periaatteiden ja yhteistyön kehittäminen, kohderyhmän varhaisen tuen varmistaminen	
Perhekeskusverkostojen toiminta		Kuinka monta perhekeskusverkostoa toimii, niiden kokoontumiset ja yhteiset alueelliset saavutukset KOMMENTIT: Toiminnassa	
Kuntien sivistystoimien kanssa yhteiset hyvinvoinnin tavoitteet		kaksi yhteistä tavoitetta ha:n ja kuntien hyvinvointisuunnitelmissa KOMMENTIT: Hyte-toiminta vielä organisoitumisvaiheessa, tiivistä yhteistyötä on sisotessa	

Nappaa QR-koodi ja kerro mielipiteesi, keskustellaan vastauksien pohjalta

Kiitos!

